

Předmluva

Tato zpráva pro Českou republiku je součástí projektu *Evaluace a monitoring pro zlepšování školních výsledků realizovaného OECD* (viz příloha A). Cílem tohoto výzkumu je zjistit, jak může být hodnotících systémů užíváno ke zlepšování kvality, rovnosti a výkonnosti školního vzdělávání. Výzkum pohlíží na různé složky hodnotících rámců, které země užívají s cílem zlepšit vzdělávací výsledky žáků. Součástí výzkumu tedy je hodnocení žáka, hodnocení učitele, hodnocení školy a hodnocení systému.

Česká republika byla jednou ze zemí, které se rozhodly zúčastnit výzkumu a přijmout návštěvu externího hodnotícího týmu. Členy tohoto týmu byli: Paulo Santiago (sekretariát OECD), koordinátor výzkumu, Alison Gilmore (profesorka, co-director, oddělení výzkumu ve vzdělávání, Univerzita Otago, Nový Zéland), Deborah Nusche (sekretariát OECD) a Pamela Sammons (profesorka, katedra vzdělávání, Univerzita Oxford, Velká Británie). Tato publikace je zprávou hodnotícího týmu. Podává z mezinárodního hlediska nezávislou analýzu základních problémů, kterým čelí systémy hodnocení v České republice, popisuje současné iniciativy a možné budoucí postupy. Zpráva slouží třem účelům: (1) poskytnout vhled a radu českým institucím zodpovědným za vzdělávání, (2) pomoci jiným zemím OECD porozumět českému přístupu, (3) poskytnout podklady pro závěrečnou srovnávací zprávu projektu.

Zapojení České republiky v rámci hodnocení OECD bylo koordinováno Janou Strakovou, výzkumnou pracovnící Ústavu pro informace ve vzdělávání.

Důležitou součástí zapojení České republiky byla příprava podkladové informativní Zprávy o České republice (dále CBR) pro oblast hodnocení, publikované Ústavem pro informace ve vzdělávání v roce 2011. Hodnotící tým je vděčný autorům CBR a všem, kteří jim pomohli s přípravou informativního dokumentu. CBR je důležitým výstupem projektu OECD sama o sobě, jakož i důležitým zdrojem informací pro hodnotící tým. Pokud není ve zprávě uvedeno jinak, údaje pro tuto publikaci jsou čerpány ze Zprávy o České republice. CBR respektuje pravidla stanovená sekretariátem OECD a poskytuje rozsáhlé informace, analýzu a diskusi se zřetelem k národnímu kontextu, informuje o organizaci národní vzdělávací soustavy, o hlavních rysech systému hodnocení a o názorech klíčových aktérů. V tomto smyslu CBR a předkládaná zpráva doplňují jedna druhou a pro komplexní pohled na hodnocení v České republice by měly být studovány společně.

Návštěva hodnotícího týmu v České republice se uskutečnila v termínu 29. března až 5. dubna 2011. Program návštěvy je přiložen v příloze B. Návštěva byla připravena OECD ve spolupráci s českými úřady. Biografie členů hodnotícího týmu jsou uvedeny v příloze C.

Během hodnotící návštěvy vedl tým rozhovory s mnoha zástupci národních, krajských i obecních úřadů, s úředníky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), s relevantními instituty a ústavy řízenými MŠMT, které se zabývají hodnocením, s Českou školní inspekcí, se zástupci učitelů, s organizacemi rodičů, zástupci škol, řediteli škol, se žáky a studenty, se zástupci institucí připravujících učitele na jejich profesi a s výzkumníky, kteří jsou zainteresováni na problematice hodnocení ve vzdělávání. Tým také navštívil řadu škol a byl v kontaktu s jejich vedením, učiteli a žáky.